

Такырыбы: Жеке тұлға және оның дамуы

Дайындаған: Ұзақбаев Ғ.Ж.

Жоспар:

- Жеке тұлғаға түсінік.
- Жеке тұлғаны қалыптастырудың ең маңызды фактор-тәрбие.
- Жеке тұлғаның дамуы

Психологияда “жеке тұлға” деген ұғымның әртүрлі түсіндірмелері бар, бірақ олардың көбісі мына түсінікке келіп тіреледі: “жеке тұлға” дегеніміз әлеуметтік қатынастар мен саналы іс әрекеттің субъектісі ретіндегі индивид.

Жеке тұлғаның ең басты белгісі оның әлеуметтік мәнінің болуы және оның әлеуметтік функцияларды (қызметтерді) (болмысқа, адамдарға, өзіне, жалпы қоғамға қатысты) атқаруы. Жеке тұлға, сондай ақ, психологиялық дамудың белгілі бір деңгейіне ие (темперамент, міnez, қабілеттілік, мақсат-мұдделер).

“Даралық” ұғымы бір адамды басқа бір адамнан, бір тұлғаны басқа тұлғадан ажыратып, оған өзіне тән қайталанбас қасиет беретін жалпы мен жекеден тұрады.

Жеке тұлға, психологиялық дамудың белгілі бір деңгейіне ие

Жеке тұлға

Индивид

Даралық

Жеке тұлғаның дамуы мен қалыптасуының негізгі обьективтік факторлары

Тұқымдуккуалаушылық

Орта

Тәрбие

Тәрбие жеке тұлғаны қалыптастырудың ең маңызды фактор

Тәрбие – бұл тұлғаның қалыптасуына мақсатты бағытталған процесс, сонымен қатар тәрбие туа біткен нышандарды түзетеді және микро-ортаны өзгертеді.. Барлық балалар тәрбиелік-білім беру мекемелерінен өтеді, ол мекемелер педагогикалық процесті сауатты құрастырып, оқушылардың жан-жақты іс-әрекетін нәтижелі ұйымдастырады, өйткені ол жеке тұлғаның дамуының шешуші шарты болып табылады.

Даму табиғатқа, қоғамға және әрбір жеке тұлғаға тән жалпы қасиет болып табылады. Даму дегеніміз – төменнен жоғарыға, қарапайымнан күрделіге қарай қозғалыс; сатылай эволюциялық ауысу немесе революциялық секіріс түрінде жүзеге асатын жоғары сапалы күйге қарай спиральды өрлеу процесі. Даму барысында барлық философиялық зандар жүзеге асады: өзгеру, санның сапаға ауысуы, бір сапаның басқа бір сапаға ауысуы (бұлардың кейбіреуі, теріске шығарылуы). Жеке тұлғаның қозғалыс күшіне, яғни қарама-қайшылық күресінің арқасында бұл қозғалыста өзгеріс жүріп жатыр.

Жеке тұлға дегеніміз- биологиялық құрылсызы бар тіршілік иесі. Жеке тұлға-бұл интегративті жүйе, ыдырамайтын тұтастық. Оның ең маңызды белгілері-саналылғы, жауапкершілігі, бостандығы, қадір қасиет, даралығы. Жеке тұлғаның қалыптасуына, сонымен қатар, қоршаған орта да әсер етеді, адам және қоғам өміріндегі әлеуметтік экономикалық, тарихи қалыптасқан жағдайлар.

“Тәрбиеші тұлғасының жас жанға әсері оқулықтармен де, моральдық нұсқаулармен де, жазалау мен мадақтау жүйесімен де алмастыруға болмайтын тәрбиелік күшті құрайды”. К.Д.Ушинский.

Пайдаланылған әдебиеттер

- ✓ Педагогика. С.Әбенбаев, Ж.Әбиев (Астана, 2009)
- ✓ Педагогика. Бейсенбаева А.А 1.3 (Алматы, 2003)
- ✓ Педагогика. Ж. Қоянбаев, Р. Қоянбаев. (Астана, 1998.)

**Назарларыңызға
Рахмет!!!**